



ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobce **města Ústí nad Orlicí** se sídlem Sychrova 16, 562 01 Ústí nad Orlicí, zastoupeného JUDr. Jiřím Lukášem, advokátem se sídlem Komenského 160, 562 01 Ústí nad Orlicí, proti žalované **Policii České republiky, Správě Východočeského kraje, Inspektorátu pro zbraně, střelivo, výbušniny a drogy**, se sídlem Ulrichovo náměstí 810, 501 01 Hradec Králové, proti rozhodnutí žalované ze dne 5. 2. 2008, č. j. PVC 293-4/ČJ-2008-IZ, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 27. 1. 2009, č. j. 30 Ca 52/2008 - 42,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 5. 2. 2008, č. j. PVC 293-4/ČJ-2008-IZ, zamítla žalovaná odvolání žalobce a potvrdila rozhodnutí Policie České republiky, Okresního ředitelství Ústí nad Orlicí, ze dne 19. 11. 2007, č. j. ORUO-11316/Č-IZ-2007, jímž byla žalobci na základě provedené kontroly uložena pokuta ve výši 10 000 Kč podle § 76 odst. 1 písm. a) zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu a o změně zákona č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o zbraních), a stanovena povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1000 Kč. Žalobce se totiž měl dopustit správního deliktu tím, že jako držitel zbrojní licence (skupiny J) nevedl řádně evidenci střeliva, čímž porušil § 39 odst. 1 písm. k) zákona o zbraních. Konkrétně žalobce neprokázal nabytí 400 ks nábojů ráže 9 mm Luger, které jsou vždy po 25 kusech vydávány strážníkům městské policie při nástupu do služby a přebírány zpět

při jejím skončení. Dále neprokázal jakoukoliv evidenci nábojů nakupovaných a spotřebovaných při cvičných střelbách konaných několikrát ročně.

Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného včasnou žalobou, kterou Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 27. 1. 2009 zamítl.

Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce kasační stížnost z důvodu nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.). Žalobce vymezil v kasační stížnosti dvě právní otázky: 1) zda podle zákona o zbraních může držitel zbrojní licence skupiny J nabývat do vlastnictví střelivo a 2) zda je držitel zbrojní licence povinen provádět evidenci střeliva a co je v ní povinen uvádět.

Žalobce zrekapituloval část odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu, v němž tento soud uvedl, že pouze zřejmým nedopatřením není v § 38 odst. 8 zákona o zbraních v rozhodném znění uvedeno, že držitel zbrojní licence skupiny J je oprávněn nabývat do vlastnictví i střelivo (výslovně jsou zmiňovány jen zbraně). S přihlédnutím k účelu zákona o zbraních a zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, však krajský soud dospěl k závěru, že žalobce jako držitel zbrojní licence skupiny J má bezpochyby oprávnění nabývat do svého vlastnictví střelivo. Krajský soud dále konstatoval, že povinnost evidovat střelivo vyplývá ze zákona pro každého držitele zbrojní licence a že i kdyby způsob vedení evidence střeliva prováděcí předpis k zákonu o zbraních nestanovil, měl by stěžovatel povinnost vést evidenci v takovém rozsahu, který by umožnil sledovat jeho pohyb.

Žalobce k tomu uvedl, že se v zásadě ztotožňuje s výkladem zákona o zbraních provedeným krajským soudem a že v současné době již eviduje zbraně a střelivo v souladu s názorem krajského soudu. Po žalobci však nelze spravedlivě požadovat, aby sám byl schopen a povinen vlastním uvážením nahradit chybějící výslovné ustanovení zákona. Jestliže zákonodárce výslovně neuvádí konkrétní práva a povinnosti, neměl by být žalobce za porušení povinnosti sankcionován. Krajský soud použil pro laiky složité metody výkladů, zejména např. výklad *de ratione legis*, a vypomohl si i analogií práva, když oprávnění nabývat do vlastnictví a držet střelivo pro zbrojní licenci skupiny J odvozoval především ze zákona o obecní policii. Skutečnost že takový výklad vyžaduje vysoké právní vědomí, potvrzuje podle žalobce i to, že zákonodárce zákonem č. 484/2008 Sb. doplnil § 38 odst. 8 zákona o zbraních s účinností od 1. 2. 2009 o do té doby neexistující právní úpravu. Podle žalobce by správní orgán neměl nahrazovat případné nedostatky zákona vlastním uvážením. Soud by pak neměl klást k tíži „delikventa“, že se držel jazykového výkladu právní normy a v případě chybějícího výslovného ustanovení zákona se „utajeného smyslu“ právní úpravy nedobral za užití specifických právních metod výkladu soustavy právních předpisů.

Podle žalobce správní orgán i krajský soud porušily základní zásadu právního státu, že nikdo nemůže být orgánem veřejné moci nucen činit, co mu zákon neukládá. Sankce byla totiž žalobci uložena za porušení povinnosti, která v zákoně o zbraních a střelivu až do 1. 2. 2009 nebyla zakotvena. Rozšiřující výklad právní normy za užití *analogie iuris* nelze užít k tíži žalobce a sankcionovat jej za to, že se držel výslovného znění právní normy. Žalobce se domnívá, že každý subjekt práva v České republice má nárok na to, aby přímo ze znění konkrétního zákona zjistil, jaké povinnosti mu zákon ukládá a jaká práva podle něho má. Pokud měl zákonodárce v úmyslu zakotvit právo držitele zbrojní licence skupiny J nabývat a držet střelivo a následně jej evidovat, měl tato práva a povinnosti vtělit do zákona o zbraních, jak to později výslovně učinil.

Jelikož krajský soud v odůvodnění svého rozsudku označil jako nezákonnou praxi, kdy střelivo pro cvičné střelby nekupoval žalobce, ale velitel městské policie, uvedl žalobce nad rámec kasační stížnosti, že si je vědom, že držitel zbrojního průkazu skupiny D není oprávněn nakupovat střelivo. Velitel městské žalobce je však shodně jako všichni jemu podřízení strážníci držitelem i zbrojního průkazu skupiny E a právě na tento zbrojní průkaz skupiny E nakupoval předmětné střelivo. Důvodem

tohoto postupu byla i skutečnost, že nejbližší prodejce zbraní a střeliva v České Třebové veliteli na předložení zbrojní licence skupiny J střelivo odmítl prodat s tím, že se domnívá, že může prodávat zbraně a střelivo pouze držitelům zbrojní licence skupin A až E, případně držitelům zbrojních průkazů s výjimkou zbrojního průkazu skupiny D. K tomu žalobce označil jako důkaz vyjádření prodejce zbraní a střeliva.

Na základě uvedených důvodů žalobce navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu v Hradci Králové zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na své vyjádření k žalobě. Poukázal na to, že evidence střeliva je nutná z důvodu možnosti zneužití střeliva pro jiné účely, než pro jaké bylo zakoupeno. Pokuta nebyla uložena za nesprávné vedení evidence, ale za to, že evidence nebyla podchycena vůbec. Pouhé označení ráže nepovažuje žalovaný za dostačující. Žalobce dostatečně prokázal provádění cvičných střelb strážníky městské policie, nicméně v souvislosti s prováděnými střelbami je dokumentován pouze pohyb střeliva, které bylo strážníkům vydáno v době nastoupení do služby a následně je pouze vyznačeno jeho vrácení. Jaké množství střeliva bylo v rámci střelb spotřebováno není možné zjistit. Vyjádření žalovaného neobsahovalo žádný petit.

Kasační stížnost není důvodná.

Žalobce v kasační stížnosti označil za stěžejní dvě výše zmíněné právní otázky; většina argumentační části kasační stížnosti však nepřináší argumenty vyvracející závěry krajského soudu (s nimiž se žalobce dle svých vlastních slov v zásadě ztotožňuje), ale orientuje se na nesouhlas se způsobem, jakým krajský soud přistoupil k výkladu rozhodných právních norem.

Nejvyšší správní soud se plně ztotožňuje se stanoviskem krajského soudu, že gramatický (jazykový) výklad je pouhým prvotním přiblížením se k aplikované právní normě. Otrocké následování doslovného znění zákona, jehož se žalobce domáhá, nemá v moderním právním státě opodstatnění. Pokud vezmeme v úvahu jednu ze základních charakteristik právní normy (tenzi mezi její obecností a širokou variabilitou společenských vztahů, na než dopadá) a nadprodukcí právních předpisů posledních let, jakož i jejich vzájemné překrývání, mohlo by trvání na doslovném znění zákona bez možnosti užití dalších výkladových metod (vedle metody jazykové) vést v konkrétních případech k absurdním důsledkům. V této souvislosti je k připomenutí výrok G. R. o nutnosti poznávání účelu v právu: „*Vůle zákonodárce není metodou výkladu, nýbrž cílem výkladu a výsledkem výkladu, výrazem pro apriorní nezbytnost systémově-nerozporného výkladu celého právního řádu. Je proto možné konstatovat jako vůli zákonodárce to, co nikdy jako vědomá vůle autora zákona nebylo přítomno. Interpret může zákonu rozumět lépe, než mu rozuměl jeho tvůrce, zákon může být moudřejší než jeho autor – on právě musí být moudřejší jako jeho autor.*“ (Radbruch, G. Rechtsphilosophie. Studienausgabe. 2. Aufl., Hrg. R. Dreier, S. Paulson, Heidelberg 2003, s. 107; citováno dle Holländer, P. Filosofie práva. Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, Plzeň 2006, s. 85). Touto citací Nejvyšší správní soud v žádném případě nechce relativizovat roli zákonodárce: jeho vůle je při vytváření právního pravidla určující. Pouze tím zdůrazňuje fakt, že ideální zákonodárce, který by upravil jasně, srozumitelně a bezrozporně veškeré právem regulované vztahy, je fikcí. V každodenní realitě jsou soudy (vedeny imperativem zákazu odepření spravedlnosti) nuceny vykládat právní normy vyznačující se vágností a neúplností a hledat rozumná řešení tam, kde právní normy mlčí nebo jsou v ostrém konfliktu. Z těchto hledisek je zřejmé, že jazykový výklad právní normy „[j]e pouze východiskem pro objasnění a ujasnění si jejího smyslu a účelu (k čemuž slouží i řada dalších postupů, jako logický a systematický výklad, výklad e ratione legis atd.). Mechanická aplikace abstrahující, resp. neuvědomující si, a to buď úmyslně, nebo v důsledku nezdělanosti, smysl a účel právní normy činí z práva nástroj odcižení a absurdity.“ (viz poprvé nález Ústavního soudu ze dne 17. 12. 1997, sp. zn. Pl. ÚS 33/97, publ. pod č. 30/1998 Sb., též <http://nalus.usoud.cz>). Výklad právní normy by tedy měl být průnikem a vyvážením jednotlivých výkladových metod – vedle metody jazykové též metody systematické, historické, teleologické, logické, srovnání v právu aj. (srov. rozsudek NSS ze dne 21. 8. 2003, č. j. 5 A 116/2001 - 46, publikovaný

pod č. 20/2003 Sb. NSS; rozsudek NSS ze dne 11. 2. 2004, č. j. 7 A 72/2001 - 53, publikovaný pod č. 576/2005 Sb. NSS a dále též rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 26. 10. 2005, č. j. 1 Afs 86/2004 - 54, publikovaný pod č. 792/2006 Sb. NSS). Použití jednotlivých metod výkladu lze legitimně omezit jen v některých případech.

Samotné použití různých metod výkladu právních norem není tedy možné krajskému soudu vytýkat, naopak tento přístup je v současném hypertrofovaném právním řádu nikoliv pouhou možností, ale nutností. Za nepřipustný by bylo možné považovat jen takový výklad, který by překročil ústavní limity výkladu, představované zejména právem na spravedlivý proces jakož i dalšími právy a svobodami jednotlivce zakotvenými v Listině základních práv a svobod, a byl by ve skutečnosti zjevnou libovůlí soudu. Nejvyšší správní soud však řadou argumentů podepřený právní názor krajského soudu vyslovený v jeho rozsudku za takový výkladový excés nepovažuje (k tomu srov. dále konkrétní posouzení obou žalobcem předložených otázek).

Žalobce v této souvislosti namítá, že teleologický výklad vyžaduje vysoké právní vědomí a že je pro laiky složitou metodou. K tomu lze konstatovat, že žalobce je městem – obcí s rozšířenou působností, u něž lze předpokládat, že bude vstupovat do velkého množství právních vztahů a že bude rovněž uplatňovat v plné šíři samostatnou a přenesenou působnost, jak je stanovena v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení). V takovém případě nelze o laikovi vůbec hovořit, neboť uvedený rozsah právních vztahů vyžaduje v právu školené pracovníky případně samostatný právní odbor. Pokud žalobce takové pracovníky nebo odbor nemá (což ale musí mít nutně důsledky na každodenní chod města), pak ani tehdy nelze výklad učiněný krajským soudem považovat za interpretaci neočekávatelnou, ke které se žalobce nemohl dobrat sám: krajský soud vyšel ze zákona o zbraních a z jeho prováděcích předpisů a ze zákona o obecní policii – tedy z právních předpisů, které je žalobce z titulu své funkce povinen běžně aplikovat.

Žalobce nicméně dále vznáší závažný argument o porušení zásady, že nikdo nesmí být orgánem veřejné moci nucen činit, co mu zákon neukládá. Předmětná zásada je obsažena v čl. 2 odst. 4 Ústavy a v čl. 2 odst. 3 Listiny základních práv a svobod a k posouzení jejího možného porušení je třeba analyzovat podstatu správního deliktu žalobce, a tedy i obě právní otázky, které byly jádrem podané žaloby.

Podle § 31 zákona o zbraních je zbrojní licence veřejná listina, která právníckou osobu nebo fyzickou osobu opravňuje k nabývání vlastnictví a přechovávání zbraní nebo střeliva v rozsahu oprávnění stanovených pro jednotlivé skupiny zbrojní licence nebo k provozování pyrotechnického průzkumu podle oprávnění stanoveného pro zbrojní licenci skupiny K. Zbrojní licence se rozlišují podle důvodů užívání zbraní nebo střeliva a rozsahu oprávnění do skupin (...) J – zabezpečování úkolů podle zvláštního právního předpisu (poznámka pod čarou u této skupiny odkazuje na zákon o obecní policii).

Podle § 38 odst. 8 téhož zákona ve znění účinném do 31. 1. 2009 je držitel zbrojní licence skupiny J oprávněn a) nabývat do vlastnictví a držet zbraň kategorie A, na kterou mu byla udělena výjimka, zbraň kategorie B, na kterou mu bylo vydáno povolení, nebo zbraň kategorie C, nebo b) přenechávat zbraň, kterou je oprávněn držet k plnění úkolů stanovených ve zbrojní licenci, držitelé zbrojního průkazu skupiny D, který je k držitelé zbrojní licence v pracovním nebo obdobném poměru.

Z citovaných ustanovení zákona o zbraních je zřejmé, že zákon v rozhodné době výslovně nestanovil oprávnění držitele zbrojní licence skupiny J k nabývání střeliva do vlastnictví. Tuto mezeru ostatně potvrdil zákonodárce v novele zákona o zbraních provedenou zákonem č. 484/2008 Sb. (bod 67), když oprávnění k nabývání střeliva do vlastnictví do zákona o zbraních výslovně doplnil. Důvodová zpráva k tomu uvedla, že „[z]ákon o zbraních přesně nedefinuje oprávnění držitelů zbrojní licence příslušných skupin k nabývání vlastnictví a držení střeliva držitelů, proto se navrhuje doplnit příslušná ustanovení tak,

aby bylo zcela zřejmé, že držitelé zbrojních licencí jsou oprávněni nabývat do vlastnictví i střelivo a přenechávat je držitelům příslušných skupin zbrojního průkazu k plnění úkolů stanovených ve zbrojní licenci“ (tisk 507/0, digitální repozitář Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, V. volební období, www.psp.cz). Z citace vyplývá, že novela měla deklaratorní povahu – odstraňovala výkladovou pochybnost (srov. „*aby bylo zcela zřejmé*“), a tedy že oprávnění nabývat do vlastnictví střelivo pro příslušné skupiny zbrojních licencí bylo v zákoně o zbraních implicitně obsaženo.

Závěr o tom, že držitel zbrojní licence skupiny J je oprávněn nabývat do vlastnictví a držet pouze zbraně, ale nemůže nabývat a držet střelivo do těchto zbraní, je ostatně již na první pohled problematický a jeho mechanické uplatňování v praxi může vést k absurdním důsledkům a k popření smyslu zmiňované zbrojní licence. Tato licence je mimo jiné určena pro města a obce, aby mohly zabezpečit efektivní fungování svých obecních (městských) policií, což je ostatně žalobcův případ. Podle § 18 odst. 1 písm. g) zákona o obecní policii je donucovacím prostředkem mimo jiné i varovný výstřel ze služební zbraně. Podle § 20 odst. 1 a 3 téhož zákona je strážník oprávněn za specifikovaných podmínek použít zbraň, přičemž zbraní se zde rozumí krátká střelná zbraň, jejímž držitelem je podle zvláštního zákona obec (poznámka pod čarou zde odkazuje na zákon o zbraních). Z těchto ustanovení jakož i z rozsahu odborných předpokladů a výcviku čekatele a strážníka obecní policie specifikovaném ve vyhlášce Ministerstva vnitra č. 418/2008 Sb., kterou se provádí zákon o obecní policii, vyplývá vůle zákonodárce umožnit příslušníkům obecní policie střílet ze služební zbraně v rámci plnění jejich povinností. Bylo by pak nelogické, aby zákonodárce jiným zákonem fakticky znemožňoval toto oprávnění tím, že opomene obci přiznat oprávnění k nabývání střeliva do střelných zbraní, které obec pro účely své obecní policie vlastní. Důsledek doslovného výkladu zákona o zbraních, tedy že příslušníci obecní policie budou své často životu nebezpečné povolání vykonávat s nenabitými zbraněmi, je naprosto mimo realitu a Nejvyšší správní soud pochybuje, že takový výklad byl žalobcovým cílem. Za těchto okolností musel krajský soud zkoumat kromě výslovného znění zákona rovněž jeho účel, neboť v opačném případě by sice bylo vyhověno literě zákona, ovšem za cenu jeho absolutní praktické nepoužitelnosti. Nešlo přitom o analogii, jak mylně tvrdí žalobce, tedy že na zákonem neřešenou skutkovou podstatu se vztáhlo ustanovení zákona řešící skutkovou podstatu podobnou. Zákon o obecní policii neřeší vlastnictví a evidenci zbraní a střeliva; pouze z něj vyplývá, že obecní policie má oprávnění používat střelné zbraně. Z toho lze pak ve spojení se zákonem o zbraních dovodit, že obec (držitel zbrojní licence skupiny J) by měla být oprávněna nabývat střelivo do těchto zbraní do vlastnictví. Zdejší soud proto uzavírá, že držitel zbrojní licence skupiny J (žalobce) byl oprávněn i před novelou provedenou zákonem č. 484/2008 Sb. nabývat do vlastnictví střelivo do zbraní, které držel.

Druhá kasační námitka se týkala povinnosti evidence střeliva. Podle § 39 odst. 1 písm. k) bod 1 zákona o zbraních je držitel zbrojní licence povinen vést evidenci zbraní a střeliva, které vlastní, vydaných a přijatých zbraní, černého prachu, bezdýmného prachu a zápalek, které má u sebe, včetně přehledu o vydaném a přijatém množství, a tuto evidenci uchovávat po dobu 5 let i po ukončení činnosti.

Žalobce stavěl svoji obranu na tom, že nemohl nabývat střelivo do vlastnictví, a tudíž mu ani podle zákona o zbraních nevnikla evidenční povinnost. Tato argumentace má však závažné trhliny. Nejvyšší správní soud předně musí přisvědčit názoru krajského soudu, že vedení evidence střeliva je zákonnou povinností každého držitele zbrojní licence a vyplývá jak z citovaného § 39 odst. 1 písm. k) bod 1 zákona o zbraních, tak i z § 39 odst. 1 písm. d) bod 2 téhož zákona. Podle posledně citovaného ustanovení má držitel licence povinnost vydat vnitřní předpis, který stanoví zejména způsob evidence, uložení, výdej a příjem zbraní a střeliva.

Dále se však nelze ztotožnit ani s tvrzením žalobce, že nemohl nabývat/nenabýval střelivo do svého vlastnictví. Pokud by se žalobce skutečně striktně držel doslovné interpretace zákona o zbraních, nesměl by vůbec nabývat střelivo, neboť v souladu s takovým výkladem by se nutně jednalo

o absolutně neplatné právní úkony. Ze správního spisu je nicméně zřejmé, že žalobce přes svá tvrzení střelivo vlastnil a nabýval. V první řadě se jednalo o 400 ks nábojů 9 mm Luger, které žalobce vlastní a které jsou rozdávány po 25 kusech městským strážníkům při nástupu do služby a následně vybírány zpět po jejím skončení. Dále ze správního spisu vyplývá, že městští strážníci žalobce absolvovali několikrát do roka cvičné střelby. Pro účely těchto střelb sice nakupoval potřebné střelivo velitel městské policie žalobce (na svůj zbrojní průkaz ať už skupiny D nebo E – viz níže), avšak následně si kupní cenu za toto střelivo nechával proplácet žalobcem. Tímto úkonem vlastnictví střeliva přešlo na žalobce (zákon o zbraních, jak je výše zmíněno, takovému úkonu nebránil) a vznikla mu tak povinnost vést jeho evidenci. Proto nelze hovořit o porušení zásady, že nikdo nemůže být nucen činit, co zákon neukládá, neboť zákon ukládá evidenční povinnost každému vlastníkovému střeliva. Žalobce tedy nebyl nucen činit nic, co by mu nevyplývalo ze zákona. Pokud žalobce tuto evidenci nevedl, a to na základě mechanické aplikace zákona o zbraních bez přihlídnutí k jeho smyslu a účelu, pak ani tehdy se nemůže citované zásady dovolávat. Žalobcem provedený výklad zákona o zbraních vedoucí k nesmyslným důsledkům nemůže být bernou mincí pro určení toho, co zákon stanovuje. K povinnostem vyplývajícím ze zákonné normy je třeba dospět použitím různých výkladových metod, přičemž pouze výklad respektující účel a cíl právní normy a reflektující logickou provázanost a systematiku právního řádu umožňuje poznat povinnosti a práva z této normy plynoucí.

Žalobce má pravdu v tom, že každý subjekt práva by měl přímo ze znění konkrétního zákona zjistit, jaké povinnosti mu zákon ukládá a jaká práva podle něho má. To nicméně neznamená, že veškerá práva a povinnosti musí být přímo v textu zákona vyjádřena. Mohou totiž v něm být obsažena implicitně, nebo z něj vystupují ve spojení s jinými zákony (jako v projednávaném případě). Dobrat se smyslu zákona a práv a povinností, které stanoví, nebývá však tak složité, jak se žalobce domnívá. Konkrétně v projednávaném případě jde o jednoduchou úvahu: jelikož obecní (městská) policie potřebuje k plnění svých funkcí střelné zbraně a střelivo, musí být její zřizovatel (obec, město) oprávněn tyto komodity nabývat a vlastnit. Z vlastnictví zbraní a střeliva pak již vyplývá výslovná zákonná povinnost jejich evidence.

Tvrdí-li žalobce, že zákon ani jeho prováděcí předpisy neukládají, co má být přesně o střelivu evidováno, čímž je opětovně porušována zmiňovaná zásada, nelze s ním souhlasit. Předně sám zákon o zbraních v již zmiňovaném § 39 odst. 1 písm. k) výslovně uvádí, že vlastník je povinen vést evidenci zbraní a střeliva včetně přehledu o vydaném a přijatém množství. Dále je otázka evidence podrobněji upravena ve vyhlášce Ministerstva vnitra č. 384/2002 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o zbraních, konkrétně v § 11 až 15. Žalobce by podle těchto ustanovení měl vést záznamní knihu zbraní a střeliva (§ 11), knihu výdeje a příjmu zbraní a střeliva (§ 13) a knihu o provedených cvičných střelbách (§ 14). Z hlediska evidence nebytí střeliva do vlastnictví je přitom určující zejména záznamní kniha zbraní a střeliva. Podle § 11 odst. 2 vyhlášky musí tato kniha obsahovat a) pořadové číslo zápisu, b) datum nabytí nebo převedení zbraně nebo střeliva, c) údaje o zbraní nebo střelivu, d) osobní údaje fyzické osoby nebo údaje identifikující právnickou osobu, od které držitel zbrojní licence zbraň nebo střelivo nabyl, e) osobní údaje fyzické osoby nebo údaje identifikující právnickou osobu, na kterou bylo vlastnictví ke zbraní nebo střelivu převedeno, f) jméno, příjmení a podpis osoby, která provedla zápis. V případě údajů o střelivu (písm. c) sice vyhláška ani zákon výslovně neupřesňují, o jaké údaje by se mělo jednat, z povahy věci však plyne, že se musí jednat o taková data, která umožní jednoznačnou identifikaci střeliva, například jeho druh, ráže a výrobce. Bez takové identifikace by ostatní evidence týkající se množství střeliva, jeho převodů a účastníků těchto převodů ztrácela smysl. Je nicméně skutečností, že žalobce neevidoval o střelivu, které vlastnil, ani ty údaje, jež výslovně vyplývají ze zákona o zbraních a z prováděcí vyhlášky. V takovém případě o porušení zásady, že nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá, nelze hovořit.

Spíše na okraj pro dokreslení situace je Nejvyšší správní soud nucen poukázat i na skutečnost, že žalobce byl na nutnost evidence střeliva upozorněn příslušnými orgány policie při předchozí kontrole (viz protokol ze dne 12. 4. 2006, str. 9) a rovněž mu tato povinnost byla na jeho přímý dotaz

potvrzena pracovníky Ministerstva vnitra (srov. e-mailovou komunikaci ze dne 18. 4. 2006 založenou ve správním spisu). Ačkoliv si tedy žalobce svých povinností musel být vědom, na zmiňovaná upozornění nereagoval, evidenci střeliva nezavedl, a proto lze uloženou pokutu považovat za přímý důsledek žalobcovy nečinnosti.

Pokud jde o tvrzení žalobce uvedené nad rámec kasačních námitek týkající se nákupu nábojů velitelem městské policie žalobce na zbrojní průkaz skupiny E, pak toto tvrzení (mající oporu ve správním spisu) vyvrací názor krajského soudu, že velitel nezákonně nakupoval náboje na zbrojní průkaz skupiny D. Tato skutečnost nicméně nezpůsobuje nezákonnost rozsudku krajského soudu, neboť neovlivňuje naplnění skutkové podstaty správního deliktu, jehož se žalobce dopustil a jenž byl předmětem žaloby. Úvahy krajského soudu zde šly nad rámec věci samé – a ostatně i sám žalobce svou námitku uváděl jen na okraj kasační stížnosti. Z těchto důvodů si zdejší soud nevyžádal vyjádření prodejce zbraní a střeliva označené žalobcem jako důkazní prostředek k této otázce, které však soudu nebylo předloženo. Současně Nejvyšší správní soud nijak nepředjímá, zda nákup nábojů na zbrojní průkaz skupiny E velitelem městské policie byl sám o sobě zákonný. Tato otázka může být předmětem samostatného správního řízení a zdejší soud v souladu s principem subsidiarity přezkumu správních rozhodnutí a s konstrukcí kasačního řízení v soudním řádu správním není oprávněn zaujímat závazné právní názory k otázkám, které dosud nebyly ve správním řízení a před krajskými soudy pravomocně vyřešeny.

Žalobce tedy se svými námitkami neuspěl; Nejvyšší správní soud proto zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou. O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalovanému pak v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. července 2009

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu